Svätoslava HORSKÁ
PREKLADATEL.SK

Svätoslava Horská

Šlachtický rod Zamarovský zo Zamaroviec

MADE IN EUROPE MMXXVI

Poďakovanie za vznik tejto knižnej

pocty pre rodinu Zamarovskú

patrí všetkým, ktorí sa podieľali na jej zrodení.

Príslovia 8:17 SEB

(17) Milujem tých, čo ma milujú.
Tí, čo ma túžobne hľadajú,
nachádzajú ma.

Tento krásny a hlboký citát pochádza z Biblie, konkrétne z knihy Príslovia, kapitola 8, verš 17, kde múdrosť ,personifikovaná ako Božia vlastnosť alebo cesta, hovorí k ľuďom. Vyjadruje podstatu vzťahu: tí, ktorí hľadajú múdrosť, pravdu alebo Boha celým srdcom, ju aj nájdu, pričom láska a úsilie sú vždy vzájomné.

Svätoslava HORSKÁ
PREKLADATEL.SK

Šlachtický rod Zamarovský zo Zamaroviec

MADE IN EUROPE MMXXVI

Slovo vydavateľky

Bratislava 1.7.2026

História nemeckého rodu šľachticov zo Zamaroviec v Uhorsku študovali mnohí významní slovenskí historici a publicisti. Rod prijal prídomok z miesta, ktoré obýval a osídľoval, a kde aj vystaval rodinný obranný hrádok. Pôvodom nemecký rod, ktorý začal používať prídomok Zamaróczy , de Zamarócz, Zamarócz de Eadem, prežil v Habsburgskej monarchii až do dnešných čias viac než 825 rokov. Niektorí členovia aj po zmenách jazykových zákonov a režimov, dodnes hrdo nosia priezvisko Zamarovský aj Zamaróczy a de Zamaróczy.

Aj keď autori tejto knižočky nie sú vedcami a historikmi, materiál o rodine Zamarovskej zostavili v dobrej viere, že aj maličkosť môže pomôcť verejnosti.

Profesionálne sa venovali téme šľachticov zo Zamaroviec priamo i nepriamo viacerí uhorskí aj slovenskí historici:

Alexander Lombardini v Stručnom dejepise slobodného mesta Žilina (1874), Frederik Federmayer v Lexikóne šľachty Trenčianskej stolice, Dr. Marián Mrva v publikácii Prechádzky starou Žilinou (2009), Dr. Peter Brindza, riaditeľ Trenčianskeho archívu v diele Trenčianska mestská elita a jej genealogické väzby v storočí stavovských povstaní (2015), a na objednávku Mesta Trenčín aj archivári Štátneho archívu v Trenčíne v Zborníku odborných prednášok k 80. jubileu spisovateľa a prekladateľa Vojtecha Zamarovského, PhDr. Milan Šišmiš, Trenčín (1999), Mgr. Ľudmila Strohnerová, a aj popularizátori a biografi napr. Ján Čomaj: Fenomén Zamarovský (2006).

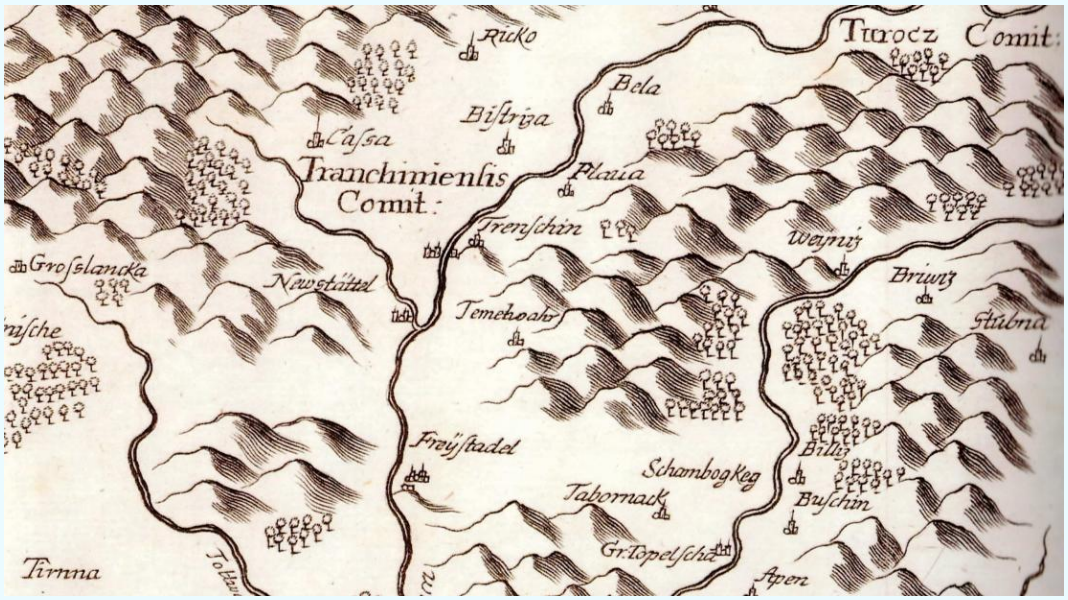
Avšak úplne inú kvalitu zážitku z čítania, autentickosti prejavu, a príjemnejšiu a dokonalejšiu predstavu o histórii, čitateľom prináša taký prameň, ktorý o rode vytvoril jeho vlastný člen Štefan, svojou vlastnou priamou rečou, vedený láskou k vlasti a k svojim predkom.

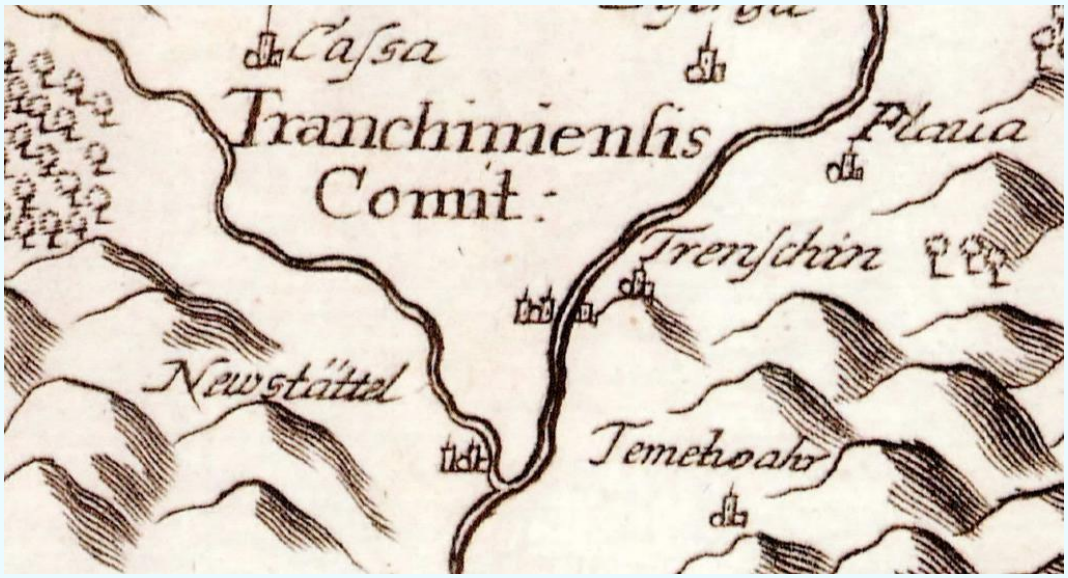
Publikácia preto obsahuje príspevky relevantné k dejinám nemeckej rodiny, ktorá sa usídlila v Zamárde, osade pri Váhu, s dnešným názvom Zamarovce, a používala šľachtický predikát, ktorý v čase nadobúdal varianty: Somarowski, zo Zamaroviec, Zamárdi, de Zamararóczy, Zamaróci aj Zamarovský.

Na starej mape z roku 1684 je zachytený aj Trenčiansky hrad, aj zamarovský hrádok Zamárd[1],

[1] Mapa: Zdenek Kučera: Slovensko na starých mapách 1684

ktorý nemecká rodina vybudovala, a tam rodinu navštívil aj uhorský panovník kráľ Belo IV.

Mapa z roku 1684 a zobrazenie uhorského hradného systému v Trenčianskom komitáte.

Časť svojich pamätí spísal vo svojej dobe v roku 1898 osobne Štefan Ľudovít Zamaróczy (*1869), syn trenčianskeho právnika Štefana Vendelína Jána

(*1819) majiteľa známej knižnice, a to v čase, keď žil a pôsobil v Trnave a v uhorskom meste Titel. Štefan Ľudovít Zamaróczy (*1869) využil vo svojom rukopise, ktorý vypracoval okolo roku 1898, aj informácie z archívnych výskumov svojho otca. Štefan Ľudovít Zamaróczy. Svoj rukopis o dejinách rodu šľachticov zo Zamaroviec tak, ako aj jeho otec, na publikovanie pripravoval, a nestihol ho vydať. Štefanov rukopis však naštastie objavili členovia rodiny v pozostalosti po jeho sesternici Terézii Melánii Zamaróczy vydatej Tatárovej v Žiline.

Preto Vám v tomto knižnom diele prinášame prameň autentických informácií, tak, ako ich v roku 1898 Štefan Ľ. Zamaróczy zapísal, v

takom presnom znení , ako bol v pozostalosti rodiny objavený, a tak, ako ho profesor Aladár Opavský v roku 1998 preložil do jazyka slovenského. Tento pre čitateľov dozaista najzaujímavejší základ tejto publikácie, sme obohatili o výsledky najnovšieho súkromného

genealogického výskumu, a príspevky dnes žijúcich priamych členov a potomkov rodiny Zamarovskej.

Jedno knižné dielo však Štefan Ľ. Zamaróczy pred 125 rokmi dokázal ako okresný sudca v Titeli, vydať včas. Mal na to všetky predpoklady, vysoké právnické vzdelanie advokáta, sudcu, a aj znalosti o histórii svojej rodiny. Jeden zo svojich rukopisov vydal v roku 1898, v dnes srbskom okresnom meste Titel pri Belehrade, ktoré bolo v minulosti súčasťou Rakúsko-Uhorska.

Štefanov tlačiar Subotistský v Titeli knižku publikoval v maďarskom jazyku. Bola napísaná vo vtedajšom štátnom jazyku. Adresovaná bola predovšetkým čitateľom a obyvateľom Báčsko-bodrožskej župy (maď. *Bács-Bodrog vármegye*), aby tamojším obyvateľom priblížila prírodné krásy Považia a Štefanovu vlasť. Štefan teda v maďarskom jazyku v roku 1898 vydal tlačou

turistickú príručku o Považí, Skalke a Zamarovskom hrade, ktorá je už známa slovenským aj európskym čitateľom v preklade Ing. Zoltána Borosa, a Mgr.Svätoslavy Horskej s názvom Stephanus Zamaróczy: Dejiny opátstva Skalka a hradu Zamárd. Prekladatel.sk, Bratislava (2025).

V tejto publikácii zverejnený Štefanov rukopis, ktorý čitateľom prinášame dnes, nie je venovaný architektúre a prírodným krásam, ale dejinám členov nemeckého rodu šľachticov zo Zamaroviec.

Okresného sudcu, Štefana Ľudovíta Zamaróczy (*1869) k napísaniu rukopisu o histórii rodu Zamaróczy v roku 1898, pred viac ako 128 rokmi, viedla motivácia, zachovať i do budúcnosti zosumarizované dejiny svojich predkov a predchodcov. Aj túto Štefanovu ambíciu sme dnes čiastočne naplnili. Pred nami prišli a aj po nás prídu ďalšie súkromné iniciatívy, ktoré dostupné informácie z archívov dokážu verejnosti sprístupniť a vysvetliť.

Naši čitatelia Štefanov rukopis zaiste ocenia pre autentický zážitok, ktorý viacvrstvovo poskytuje výborný dojem o vyjadrovaní starobylého a vzdelaného nemeckého rodu, a jeho reprezentanta Štefana.

Nemecký (teutónsky) rod sa usídlil v Zamarovciach a používal predikát Zamaróczy, Zamárdi, Somarowski, kráľ charakterizoval ako členov, ktorí sú hodní byť členom vtedajších grémií pre spravovanie krajiny, a zastávať rôzne úrady a funkcie pri Trenčianskom hradnom panstve.

Preto členovia rodu boli mnohé storočia nie len zemepáni v obci, ktorú čitatelia poznajú ako dnešné Zamarovce, ale boli naozaj činní vo funkciách ako richtári, prednostovia obecných a mestských úradov, starostovia mestečka Trenčín, kapitáni pevnosti, sudcovia mestského súdu mesta Trenčín, aj odvolacej kráľovskej tabule, audítori, právnici

mesta Trenčín, právnici Nitrianskeho biskupstva v Kostolnej, župani aj podžupani v Trenčianskej župe. Niektorí členovia nadobudli aj grófske hodnosti. Podstatné je, že komunikovali s panovníkmi, osídľovali Trečiansku stolicu a bránili krajinu pred turkami a tatármi.

Rod Zamarovský zo Zamaroviec spoluvytváral aj dejiny Teutónie- Nemecka, od 11. storočia aj dejiny Habsburgskej ríše, **k**ráľovského Uhorska, , dejiny Rakúsko-Uhorskej monarchie, dejiny I. Československej republiky, prežil tatárske vpády, turecké nájazdy, kurucko-labanské vojny, vyhnanstvo v Poľsku, zbúranie Zamarovského hradu, revolúciu v 1848, vznik I. Československej republiky, aj komunistickú totalitu, doma aj v exile, a píše dejiny slobodného Slovenska, zjednotenej Európy a sveta na rôznych kontinentech aj v dnešných časoch.

Svätoslava Horská

Vydavateľka

OBSAH

0	Mgr.Svätoslava Horská: Vybrané stredoveké historické listíny rodu Zamarovskýa vo svetle prekladu.	15
1	Ing.arch.Ladislav Tatár:Dejiny rodov L'abbey, Tatár, Zamarovský, Vargha	31
2	Ing.arch. Ladislav Tatár: Genealogické súvislosti rodov L'abbey, Tatár, Zamarovský, Vargha.	4
3	Mgr.Svätoslava Horská: Tajomstvá genealógie rodu Zamarovský, stavebné a kultúrne pamiatky.	56
4	Stephanus Zamaróczy: Moja pamäť	275
5	Svätoslava Horská: Štefan Zamaróczy (1869-1946). Biografia	269
6	Mário de Zamaróczy: Documentation of Adam Zamaróczy in the Bytča archives. Traduction english, français Svätoslava Horská: Dokumentácia Adama Zamaróczy v Bytčianskych archívoch preklad do jazyka slovenského.	278

7	Borovszky Samu: Rod Zamaróczy Zamaróci	309
8	Júlia Čerešníková: Ľudovít a Ladislav Zamaróczy. Hospodársky a spoločenský prínos v Skýcove, Obyciach, Janovej Vsi a Topoľčanoch.	315
9	Júlia Čerešníková: Otec Ján a syn Karol Zamaróczy vo svetle dobových dokumentov.	354
10	Svätoslava Horská: Ferdinand, Ján a Karol Zamaróczy, potomkovia sudcu Floriána vo svetle najnovšieho výskumu. Aktualizácia Kempelenovej genealógie rodovej línie Ferdinanda Zamaróczy od 1786 do 2024.	363
11	Ing.arch. Július Bruna: Správa o činnosti Klubu priateľov spisovateľa Vojtecha Zamarovského	381
12	Svätoslava Horská: Štefan Zamarózcy arizátor ?	405
13	Svätoslava Horská: JUDr.Vojtech Zamarovský a archív vojenských a bezpečnostních zložiek v Prahe.	409